

BA-ØKONOMI – VALGFAG

Sommereksamen 2006

Skriftlig prøve i: 15970 Virksomhedsophør og konkurs

Varighed: 3 timer

Hjælpemidler: Alle

Opgave 1

Entreprenørvirksomheden E A/S (E), der primært beskæftigede sig med opførelse af moderne kontorejendomme, kom under opførelsen af et større byggeri pludselig i økonomiske vanskeligheder.

Årsagen hertil var, at en af E A/S største debitorer blev taget under konkursbehandling. Som følge heraf blev likviditeten i E A/S presset, og selskabets kassekredit blev overtrukket ad flere omgange.

Da der i efteråret 2004 havde været et gennemsnitligt overtræk på kassekreditte på ca. kr. 1.000.000,00, reagerede banken med et brev dateret den 3. november 2004 til selskabets ledelse, hvori det bl.a. fremgik:

”Kassekreditte er pr. d.d. overtrukket med kr. 917.347,25. Banken vil ikke længere acceptere overtræk på kreditte, og der vil derfor ikke kunne foretages yderligere træk på kreditte, medmindre der inden 3 dage fra d.d. er indgået en aftale om, at banken får sikkerhed for træk udover kreditte maksimum på kr. 1.000.000,00.

Banken ønsker tillige sikkerhed for kreditte maksimum, men dette kan eventuelt etableres på et senere tidspunkt. I første omgang er det vigtigst, at banken får sikkerhed for overtrukket.

Rent praktisk foreslår vi, at der etableres en ny kassekredit med en trækingsret på kr. 1.000.000,00, der sikres ved pant i E A/S ejendom, og at den eksisterende kassekredits maksimum konverteres til et stående lån indtil videre.”

Selskabets ledelse besluttede på et bestyrelsesmøde den 5. november 2004 at acceptere denne løsning, og på et møde i banken den 6. november 2004 blev dokumenterne underskrevet, og den nye kredit blev etableret. Samtidig underskrev selskabets ledelse et nyt ejerpantebrev på kr. 1.000.000,00 med pant i E A/S' ejendom samt håndpantættelseserklæring, hvor ejerpantebrevet blev pantsat til banken til sikkerhed for den nye kassekredit.

Da likviditeten, på trods af kreditudvidelsen, fortsat var meget stram, kunne E A/S ikke betale alle kreditorer til tiden.

Én af kreditorerne var vareleverandøren Østjysk Tømmerhandel A/S (ØT), der havde opnået dom over E A/S på kr. 150.000,00 incl. renter og omkostninger.

Da E A/S ikke kunne betale, valgte ØT via fogedretten at foretage udlæg i E A/S ejendom. Udlægget blev tinglyst den 20. november 2004.

E A/S økonomiske vanskeligheder fortsatte og selskabets ledelse besluttede derfor at kontakte advokat Jensen for at høre om mulighederne for en rekonstruktion af selskabet.

Det blev hurtigt klart for advokat Jensen, at selskabet burde anmelde betalingsstandsning med henblik på at undersøge mulighederne for en rekonstruktion. Betalingsstandsning blev anmeldt til skifteretten den 15. december 2004.

Det lykkedes imidlertid ikke for selskabets ledelse og advokat Jensen at finde en mulig rekonstruktionsmodel. Selskabets ledelse valgte derfor den 18. februar 2006 at indgive selskabets egen konkursbegæring til skifteretten.

Konkursdekret blev afsagt den 22. februar 2005, og Advokat Hansen blev udpeget som kurator. Advokat Hansen tinglyste samme dag konkursdekretet på E A/S ejendom.

Trækket på kassekreditten var på dekretdagen kr. 1.000.000,00.

-o0o-

I forbindelse med gennemgangen af konkursboet blev advokat Hansen opmærksom på, at selskabets ejer og direktør HP på selskabets vegne den 12. november 2005 havde overdraget en fordring til sikkerhed for selskabets varekredit hos en anden af selskabets vareleverandører (V). Der var tale om E A/S tilgodehavende hos bygherren (B) på kr. 200.000,00, som forfaldt til betaling den 2. januar 2006. B betalte til V den 3. januar 2006.

Af kontoudskrifter for varekreditten kunne advokat Hansen konstatere, at gælden til V den 12. november 2005 var på ca. kr. 450.000,00 og på tidspunktet for anmeldelse af betalingsstandsning ca. kr. 750.000,00.

-o0o-

Under betalingsstandsningen havde advokat Jensen forhandlet med vareleverandøren V omkring yderligere leverancer for kr. 150.000,00 til et specifikt byggeri, som stod lige foran færdiggørelse. V krævede kontant betaling eller sikkerhed for at levere yderligere. Advokat Jensen fik overtalt V til at levere på kredit.

Et par dage før konkursen konstaterede V, at de leverede varer henlå ubrugte på byggepladsen og derfor afhentede V varerne. V meddelte dette til advokat Hansen og oplyste samtidig, at V havde afskrevet værdien af leverancen kr. 150.000,00 på V's tilgodehavende hos E A/S. Advokat Jensen protesterede over for V, men som følge af konkursen og udpegning af advokat Hansen som kurator, foretog advokat Jensen sig ikke yderligere.

Som fuldmægtig for advokat Hansen bedes du besvare følgende spørgsmål:

1. Kan udlægget opretholdes i forhold til konkursboet?
2. Kan pantsætningen til banken fortrænges af konkursboet?
3. Kan pantsætningen til banken – uanset svaret på spm. 2 - omstødes?
4. Skal sikkerhedsstillelsen over for vareleverandøren V respekteres af konkursboet?
5. Kan V tilpligtes at udlevere varerne til konkursboet?
6. Hvis det lægges til grund at V kan tilpligtes at udlevere varerne til boet, hvilken status har da V's krav i konkursboet?

Opgave 2

Selskabet P A/S, der forhandlede ingredienser til fødevarerindustrien, havde i foråret 2003 indgået en aftale med det svenske selskab S AB om, over en periode på ca. 1 år, løbende at levere kanel til S AB.

Parterne indgik en såkaldt rammeaftale, hvoraf bl.a. fremgik salgs- og leveringsbetingelser.

I sommeren 2003 kom P A/S i økonomiske vanskeligheder som følge af, at en anden svensk fødevarereproducent F AB afviste at betale kr. 2.000.000,00 for leverede varer, idet man hævdede, at en stor leverance af såkaldt peberblanding var mangelfuld. Den svenske producent rejste samtidig et erstatningskrav på kr. 2.500.000,00.

P A/S afviste kravet og anmeldte sagen til deres forsikringsselskab, der imidlertid også afviste kravet. Den svenske producent nægtede fortsat at betale for leverancerne.

Som følge af de store likviditetsproblemer i sagen med F AB medførte for P A/S, besluttede P A/S' ledelse at indgive selskabets egen konkursbegæring.

P A/S blev taget under konkursbehandling den 15. august 2003 og advokat Nielsen blev udpeget som kurator.

-o0o-

Da S AB hørte om konkursen, forespurgte de den 20. august 2003 advokat Nielsen, om konkursboet kunne og ville opfylde rammeaftalen.

Advokat Nielsen, der havde travlt med at danne sig et overblik over konkursboet, skrev derfor den 26. august 2003 følgende til S AB:

”Da jeg endnu ikke har et klart overblik over konkursboet, kan jeg ikke tage stilling til, om boet vil opfylde rammeaftalen. Jeg forventer at kunne vende tilbage over for Dem i løbet af 8 dage fra d.d.”

P A/S havde indgået en aftale med det hollandske selskab J BV om løbende levering af kanel til P A/S til opfyldelse af rammeaftalen. Rent praktisk blev kanelen leveret med lastbil direkte fra J BV's lager til S AB's lager i Sverige. Betalingsbetingelserne mellem P A/S og J BV var ”løbende måned + 60 dage”

Da P A/S over for J BV i henhold til rammeaftalen havde afgivet ordrer et godt stykke frem i tiden fortsatte J BV efter P A/S konkurs med at sende varer til S AB.

S AB betalte ikke for disse leverancer.

Advokat Nielsen var ikke opmærksom på P A/S ordreafgivelser over for J BV og fik derfor først den 14. september 2003 sendt følgende meddelelse (i engelsk oversættelse) til J BV:

”Som De sikkert er bekendt med, er P A/S gået konkurs den 15. august 2003, og jeg er udpeget som kurator. Aftalen mellem P A/S og Dem om levering af kanel er derfor ophørt, og P A/S kan ikke betale Deres tilgodehavende. Der forventes på nuværende tidspunkt ikke dækning i konkursboet til krav omfattende af konkurslovens §97.

Jeg skal dog anmode Dem om over for mig at anmelde Deres tilgodehavende pr. dekretdagen den 15. august 2003.”

J BV anmeldte sit tilgodehavende fra såvel før som efter konkursen.

Advokat Nielsen skrev ligeledes den 14. september 2003 til S AB og meddelte, at konkursboet ikke ville opfylde rammeaftalen.

S AB's advokat skrev den 16. september 2003 følgende til Advokat Nielsen:

”Som følge af P A/S manglende opfyldelse af rammeaftalen, er S AB nødsaget til at foretage dækningskøb. S AB forbeholder sig ret til erstatning som følge af, at boet ikke opfylder rammeaftalen”

-o0o-

I forhold til sagen med F AB havde Advokat Nielsen konstateret, at der på P A/S' lager befandt sig en større mængde peberblanding. Advokat Nielsen meddelte den 28. august 2003 telefonisk F AB at han ville sørge for omlevering. Denne blev foretaget med levering på F AB's lager den 30. august 2003.

F AB's anvendte den omleverede peberblanding i de ”berømte svenske peberkager”, som efterfølgende blev solgt i de fleste svenske supermarkeder. Det viste sig imidlertid, at folk blev syge af at spise kagerne, og den svenske fødevarerkontrol pålagde F AB at trække kagerne tilbage fra markedet. De efterfølgende analyser af kagerne viste, at årsagen til at folk blev syge af at spise kagerne, skyldtes bakterier i peberblandingen.

F AB opgjorde herefter deres samlede erstatningskrav til kr. 5.000.000,00. Dette indeholdt bl.a. omkostninger forbundet med at kalde varerne tilbage fra markedet, tabt dækningsbidrag samt erstatningskrav fra de sygdomsramte mennesker. F AB anmeldte dette krav over for advokat Nielsen.

-o0o-

Du bedes give en begrundet redegørelse for:

1. Hvilken status i konkursordenen har F AB's erstatningskrav?
2. Kan F AB modregne sit erstatningskrav i P A/S under konkurs' krav på betaling af købesummen for levering af peberblandingen?
3. Hvilken status i konkursordenen har J BV's krav på betaling af kanel leveret til S AB efter konkursen?
4. Hvilken status i konkursordenen har S AB's erstatningskrav som følge af, at boet ikke opfylder rammeaftalen?

Eksamensopgave HA-Jur, Handelshøjskolen i Århus, sommereksamen 2006

Foreløbig kort vejledning til besvarelse af opgaven:

Opgave 1:

1. Eksstinktion/KL §32, manglende tinglysning
2. Drøfte pant for gammel gæld selvom ny kassekredit, ny gæld (1.000.000 – 917.327,45)
3. Udlægget bortfalder jf. KL §71
4. Pant for ny gæld => ikke §70 men § 72, disp. (betalingen) er gennemført, betydning heraf?
5. §72
6. §94 – aftale må anses ”indgået” direkte med tilsynsførende advokat

Opgave 2:

1. Spørgsmål om kurator er indtrådt eller blot foretaget afhjælpning af mangler ved en ny aftale
2. Hvornår er kravet stiftet ift. modregning, konneks modregning?
3. §93 anses for aftale med boet om levering bl.a. fordi kurator ikke har reageret
4. Spørgsmål om kurator stiltiende ved adfærd, handlinger eller undladelser efter konkursen anses for indtrådt => spm. §93 ell. §97